

มะเร็งเน็ต...ภัยร้ายชนิดใหม่ เสียงตายไม่รู้ตัว

■ นำเสนอเมื่อ 28 ก.พ. 2557

มะเร็งเน็ต...ภัยร้ายชนิดใหม่ เสียงตายไม่รู้ตัว (สุขภาพสบายใจ)

โดย จัมโบ้ แซ่เอี้ยว

คุณสม้ยนี้ป่วยกันง่าย...!!! โดยเฉพาะผู้ป่วยโรคมะเร็งที่มียอดตัวเลขรายใหม่เพิ่มขึ้น
ไม่ต่ำกว่า...ล้านคนทุกปี

มะเร็งเป็นกลุ่มโรคที่มีกลไกการเกิดโรคซับซ้อน
โดยร่างกายไม่สามารถควบคุมการเจริญเติบโตและการแบ่งตัวของเซลล์ได้
เมื่อโรคลุกลามและแพร่กระจายไปยังอวัยวะอื่น ๆ จนท้ายที่สุดจะทำให้ผู้ป่วยต้องเสียชีวิตลงได้

ในขณะเดียวกัน การรักษาใหม่ ๆ กำลังถูกพัฒนาโดยกลไกทางการแพทย์
เพื่อตอบสนองต่อความต้องการรักษา ทั้งยาต้านไวรัสและกลุ่มปฏิชีวนะ
โดยการใชยาหลายกลุ่มรวมกันเพื่อให้มีผลการรักษาที่ดีขึ้น

แต่ปัจจุบันกลับมีมะเร็งบางชนิดที่เรายังไม่เคยได้ยินชื่อกันนัก คือ มะเร็งเน็ต (Neuroendocrine Tumor หรือเรียกสั้น ๆ ว่า NET) เป็นมะเร็งของกลุ่มเซลล์ที่เรียกว่านิวโรเอ็นโด คริน พบได้ในระบบทางเดินอาหารตั้งแต่กระเพาะอาหารถึงลำไส้ใหญ่ และยังพบได้ในตับอ่อนและปอดอีกด้วย ในปัจจุบันผู้ป่วยโรคมะเร็งเน็ตจะได้รับการดูแลโดยทีมแพทย์สหสาขา ซึ่งมีบทบาทตั้งแต่การวินิจฉัยโรค การตรวจติดตาม รวมทั้งการรักษา ซึ่งประกอบด้วยหลาย ๆ วิธี

ทำความเข้าใจมะเร็งเน็ต

รศ.นพ.บุญชู ศิริจินดากุล ให้ความรู้เกี่ยวกับอาการว่า "โรคมะเร็งเน็ตมีตั้งแต่ไม่แสดงอาการอะไรเลย จนถึงอาการรุนแรงมาก โดยที่อาการอาจจะสัมพันธ์กับฮอร์โมนที่เซลล์มะเร็งผลิตออกมา เช่น อาจทำให้มีอาการรอนหอบวาบ หน้าแดง ท้องเดิน ท้องอืด ท้องเฟ้อ ซึ่งอาการเหล่านี้จะคล้ายกับอาการของโรคลำไส้แปรปรวน จึงทำให้แพทย์อาจสันนิษฐานว่าผู้ป่วยเป็นโรคชนิดอื่นได้

ยิ่งไปกว่านั้นเซลล์เนื้องอกอาจจะเติบโตช้ากว่าจะมีอาการของก้อนที่โตขึ้น มะเร็งอาจมีการแพร่กระจายไปที่ตับ อวัยวะใกล้เคียง หรือส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย ทำให้การวินิจฉัยมีความล่าช้า ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ป่วยต้องสังเกตอาการของตนเอง รวมถึงแพทย์ที่ต้องสงสัยถึงโรคนีด้วย"

แต่เดิมโรคมะเร็งเม็ด เป็นโรคที่พบได้น้อย แต่ในช่วง 20-30 ปีที่ผ่านมา อุบัติการณ์ของโรคมะเร็งเม็ด เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยจะพบได้ใน 2-5 คน ต่อประชากร 100,000 คน จากการวินิจฉัยที่ดีขึ้น

การวินิจฉัยโรค

เนื่องจากมะเร็งเม็ด มีรูปร่างคล้ายมะเร็งต่อมชนิดรุนแรง และถ้ามะเร็งเม็ดกระจายไปสู่ตับก็อาจดูคล้ายมะเร็งตับ พยาธิแพทย์จึงต้องยืนยันการวินิจฉัยโรคด้วยการตรวจย้อมพิเศษ

นอกจากนี้ มะเร็งเม็ดที่แพร่กระจายไปที่ตับหรือต่อมน้ำเหลือง พยาธิแพทย์จะทำการตรวจย้อมเพื่อยืนยันว่าเซลล์มะเร็งมีต้นกำเนิดมาจากลำไส้ใหญ่หรือมาจากตับอ่อน เนื่องจากมะเร็งเม็ดมีโอกาสกลับเป็นซ้ำ รวมทั้งอาจมีการลุกลามอย่างรวดเร็วภายหลังการวินิจฉัยในครั้งแรก เซลล์มะเร็งที่แพร่กระจายอาจมีความรุนแรงเพิ่มขึ้น ทำให้การพยากรณ์โรคเปลี่ยนแปลงไป จึงต้องมีการติดตามผลการรักษาหรือติดตามความรุนแรงของโรค ซึ่งในปัจจุบันใช้การตรวจระดับโปรตีนในเลือดที่เรียกว่า โครโมแกรนิน เอ

ขั้นตอน และวิธีการรักษา

การผ่าตัดนั้นเป็นวิธีเดียวที่จะรักษาให้หายขาดได้ ซึ่งสามารถทำได้หลายแบบ เช่น ผ่าตัดเอาก้อนมะเร็งที่เป็นต้นกำเนิดออกทั้งหมดหรือผ่าตัดเอาก้อนออกให้โตมากที่สุด ในรายที่เนื้องอกผลิตฮอร์โมนที่ทำให้เกิดอาการ เพราะจะช่วยเพิ่มอัตราการรอดชีวิตของผู้ป่วย

กรณีที่ไม่สามารถผ่าตัดได้อาจพิจารณาการดูดเส้นเลือด ซึ่งเป็นการดูดหลอดเลือดแดงเพื่อการรักษาภาวะโรค หรืออาจมีการฉีดยาเคมีบำบัดเข้าเส้นเลือดแดงที่ไปเลี้ยงก้อนมะเร็งในตับ นอกจากนี้ยังมีการรักษาด้วยยากุ่มใหม่ ๆ ซึ่งแนวทางการรักษาจะขึ้นอยู่กับระยะของโรคและพฤติกรรมของเนื้องอก

นพ.ธัช อธิวิวัฒน์ หน่วยมะเร็งวิทยา รพ.รามาธิบดี
ให้ความรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าของการรักษาด้วยยาว่า "แต่เดิมจะรักษาผู้ป่วยตามอาการที่เป็น เช่น ให้อาการท้องเดิน ท้องอืด หรือมีการไอบาเคมีบำบัดเพื่อควบคุมโรค แต่ในปัจจุบันมีการพัฒนาวิธีการรักษาด้วยยาใหม่ ๆ ซึ่งมีทั้งยาที่ยับยั้งการสร้างฮอร์โมนของมะเร็งเม็ดที่แสดงอาการ และยาที่ออกฤทธิ์เฉพาะเจาะจงต่อเซลล์มะเร็ง (Targeted Therapy) ซึ่งช่วยควบคุมโรค ทั้งในผู้ป่วยที่แสดงอาการ และไม่แสดงอาการ ทำให้การรักษาด้วยยานั้นมีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นผลให้ผู้ป่วยมีอาการจากโรคน้อยลง ควบคุมโรคได้นาน มีชีวิตยืนยาว และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น"

ซึ่งจะเห็นว่าในปัจจุบัน การรักษามะเร็งเกือบทุกชนิด มีความก้าวหน้าไปมาก แต่สิ่งที่ยังให้ความสำคัญ ก็คือการใส่ใจดูแลสุขภาพ หากมีอาการที่น่าสงสัย ควรรีบปรึกษาแพทย์ เพื่อจะได้รับการวินิจฉัยที่ถูกต้อง ซึ่งอาการที่เป็นอาจไม่ใช่มะเร็งก็ได้ แต่ถา

การตรวจพบตั้งแต่ระยะเริ่มแรกและได้รับการรักษาที่เหมาะสมก็จะเพิ่มโอกาสในการเอาชนะมะเร็ง

Did you know?

โรคมะเร็ง pNETs ควาชีวิตสติฟ จีอบส์

การเสียชีวิตของ สตีฟ จีอบส์ ซีอีโอของแอปเปิล ได้สร้างความสะเทือนใจให้กับคนทั่วโลก เพราะจีอบส์ถือเป็นบุคคลที่ทรงอิทธิพลต่อวงการไอทีของโลก

มะเร็งชนิด pNETs (พีเน็ตส์) ที่สตีฟ จีอบส์ เป็นมีความรุนแรงน้อยกว่ามะเร็งตับอ่อนทั่ว ๆ ไปที่ผู้ป่วยเสียชีวิตเร็ว หรืออยู่ไม่ถึงปีก็ตาย ถึงมีการดำเนินโรครากวาก็จริง แต่สาเหตุที่ทำให้เสียชีวิตคือการกระจายตัวของเซลล์และตัวโรคที่รุนแรงในระยะท้าย แม้ปัจจุบันวงการแพทย์ยังไม่ทราบถึงสาเหตุและปัจจัยเสี่ยงของมะเร็งชนิดนี้ รวมถึงอาการเบื้องต้นที่บ่งบอกว่าเป็น pNETs ก็ไม่ชัดเจน เพราะในช่วงเริ่มต้นจะมีอาการคล้ายโรคทั่ว ๆ ไป เช่น ท้องเสีย หรือถ่ายบ่อย คลายกับการเป็นโรคลำไส้แปรปรวน จึงทำให้แพทย์อาจสันนิษฐานผิด

ผู้ป่วยบางคนจึงใช้เวลาถึง 5 ปีกว่าจะรู้ว่า เป็น pNETs เพราะเซลล์มะเร็งจะเติบโตอย่างช้า ๆ เช่นกรณีของสตีฟ จีอบส์ ที่พบได้ก็เพราะเจอก่อนที่ตับอ่อน และมีการผ่าตัดเพื่อนำชิ้นเนื้อมาวินิจฉัยจึงรู้ว่า เป็น pNETs จากนั้นเซลล์มะเร็งลามไปที่ตับ ซึ่งหากสามารถตัดเซลล์มะเร็งให้หมดได้ก็หาย

เมื่อมะเร็งลามไปที่ตับแล้ว สตีฟ จีอบส์ เลือกใช้วิธีการของแพทย์โดยการเปลี่ยนตับ เพื่อกำจัดเซลล์มะเร็งให้หายไป ซึ่งไม่ใช่วิธีมาตรฐานสำหรับการรักษาและอาจไม่ประสบความสำเร็จทุกราย เพราะวิธีมาตรฐานคือการผ่าตัด ซึ่งจะใช้กับระยะแรกที่เซลล์มะเร็งเกิดเฉพาะที่

ถ้าลามไปเป็นระยะกระจาย จะผ่าตัดไม่ได้ แต่อาจใช้การฉีดยาเข้าไปในเส้นเลือดที่ไปเลี้ยงอวัยวะที่มีเซลล์มะเร็ง เช่น ก้อนที่ตับ เพื่อไม่ให้เลือดไปเลี้ยงเซลล์มะเร็งให้โต ในที่สุดก้อนก็อาจจะฝ่อไป เป็นการรักษาแบบประคับประคอง แต่ในกรณีของจีอบส์เซลล์มะเร็งลามไม่หยุดจึงลามไปที่อื่น จนกระทั่งเสียชีวิตในที่สุด

ขอบคุณที่มาจาก [นิตยสาร สุขกายสบายใจ](#)

- รศ.นพ.บุญชู ศิริจินดากุล ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- นพ.รัช อธิวิวัฒน์ หน่วยมะเร็งวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี